

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Ghiurco Dan

Primar

Orașul Jibou, județul Sălaj

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 23865/... 25. NOV. 2021

Adresa: Orașul Jibou, Piața. 1 Decembrie 1918, nr. 16, jud.Sălaj.

Telefon: +40 260/644 558; Fax: +40 260/641 300

E-mail : registratura@primariajibou.ro; primaria_jibou@yahoo.com

RECOMANDAREA

Nr. 168 din 25. NOV. 2021

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

Avocatului Poporului, Biroul teritorial Cluj-Napoca s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României, urmare a reportajului apărut pe salajcanul.ro, în data de 18.10.2021. În articolul de presă, publicat în sub titlul ” *Tânăr bănuț de 10 furturi, reținut de polițiști* ”, era relatat faptul că un minor este cercetat de polițiști, după ce a fost identificat ca autorul mai multor infracțiuni de furt.

În vederea analizării situației expuse în presă, Avocatul Poporului- Biroul Teritorial Cluj Napoca- Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului a solicitat date de la *Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj – Poliția Jibou și de la Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Orașului Jibou, județul Sălaj*

Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj – Poliția Jibou, prin răspunsul înregistrat cu nr. 1215/09.11.2021, a comunicat următoarele:

La nivelul Poliției orașului Jibou — structura de Investigații Criminale se efectuează cercetări într-un număr de 10 dosare penale, reunite la data de 28.09.2021, sub nr. unic , înregistrat la Parchetul de pe lângă Judecătoria Jibou privind săvârșirea unui număr de 9 infracțiuni de furt calificat și a unei tentative la infracțiunea de furt calificat, față de numitul : . . . cu CNP:

Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei Orașului Jibou, județul Sălaj, prin răspunsul înregistrat cu nr. 1300/18.11.2021, a comunicat, printre altele, următoarele:

Minorul în cauză este cercetat în mai multe dosare de furt, comise în perioada aprilie-octombrie 2021. Minorul cercetat este numit , născut la data de , fiul lui și . Minorul în cauză a fost asistat, de fiecare dată, la declarații de către un reprezentant al D.A.S. Jibou. Atât mama cât și minorul în cauză au fost consiliați ulterior în vederea prevenirii recidivei și a situațiilor de risc în care s-ar putea afla minorul, respectiv gestionarea cât mai

eficientă de către mamă a situațiilor, precum și evitarea luării unor măsuri de corecție greșite față de minor. Cu toate acestea situația s-a repetat la interval scurte de timp.

La nivelul Direcției de Asistență Socială a U.A.T Oraș Jibou, nu este stabilită o procedură de monitorizare a minorilor de pe raza orașului în scopul prevenirii infracționalității juvenile. Minorii și familiile acestora beneficiază de servicii și prestații sociale, măsuri de protecție socială în funcție de nevoi și/sau situații semnalate. Serviciul Poliția Locală monitorizează la nivelul orașului și a localităților aparținătoare posibilele comportamente antisociale/infracționale atât în rândul minorilor cât și al populației în general.

Din analiza informațiilor de mai sus s-au desprins următoarele:

Pornind de la prevederile art. 49 din Constituție, potrivit cărora copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor, continuând cu prevederile din Codul penal român care stabilește vârsta răspunderii penale, (art. 113 – Limitele răspunderii penale) și Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, ale cărei reglementări se aliniază standardelor internaționale fiind fundamentată pe câteva principii de bază, dintre care amintim: Principiul nediscriminării; Principiul interesului superior al copilului, fiecare copil contează, iar toate autoritățile/instituțiile responsabile de apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au datoria de a face toate eforturile necesare pentru a se asigura că fiecare copil este protejat.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde o serie de reglementări cu privire la copiii care au săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspund penal, în Capitolul V: Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal. De asemenea, la art. 1, legea asigură premisele colaborării interinstituționale în domeniul protecției copilului, stipulând faptul că: „Autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, cu modificările ulterioare, și ale celorlalte acte internaționale în materie la care România este parte”.

Intervenția statului este complementară; statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituțiile statului și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu, așa cum rezultă din prevederile art. 5 alin (4) din lege.

Acest fenomen al delincvenței juvenile presupune o inadaptare a minorilor atât la sistemul juridic, cât și la cel moral al societății, și presupune atât încălcarea drepturilor celorlalți membri ai societății, dar și a regulilor și convențiilor sociale. Intervenția statului, respectiv a autorităților cu atribuții în protecția copiilor, în aplicarea măsurilor de prevenire a infracționalității juvenile, de reabilitare a minorilor care săvârșesc fapte penale, este esențială și obligatorie.

Pornind de la importanța, necesitatea și obligația autorităților publice cu atribuții în domeniu de a susține copiii expuși riscului de a intra în conflict cu legea, observăm că necesitățile acestora pot fi grupate în principal, în: identificarea rapidă a copiilor care sunt expuși riscului de a suferi de pe urma neglijării, violenței, abuzului și exploatării în familie/comunitate; asigurarea unei supravegheri adecvate, din partea părinților/reprezentanților legali; servicii de consiliere psihologică pentru copiii în situații de risc; servicii oferite familiilor în vederea îmbunătățirii relațiilor dintre părinți și copii; resurse financiare pentru familii aflate în situații de risc; suport în formarea carierei și sprijinirea în vederea găsirii unui loc de muncă; accesul la activități extra-curriculare; acțiuni de prevenire a abandonului școlar, respectiv sprijin pentru înscrierea la cursurile de tip ”a doua șansă”.

Revenind la speța care a făcut obiectul sesizării din oficiu, iterăm faptul că este vorba despre un minor pentru care se efectuează cercetări într-un număr de 10 dosare penale privind săvârșirea unui număr de 9 infracțiuni de furt calificat și a unei tentative la infracțiunea de furt calificat, minor aflat evident în situație de risc.

Serviciile Publice de Asistență Socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale, în virtutea prevederilor cuprinse în H.G nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ teritorială, respectarea și realizarea drepturilor lor, asigurând centralizarea și sintetizarea acestor date și informații; identifică copiii aflați în dificultate, elaborează documentația pentru stabilirea măsurilor speciale de protecție a acestora și susțin în fața organelor competente măsurile de prevenire a abandonului copilului; realizează și sprijină activitatea de prevenire a abandonului copilului; urmăresc evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa; etc.

Un rol important în exercitarea atribuțiilor de către serviciile de asistență socială îl constituie acțiunile și măsurile de prevenire, în speță, a comportamentelor delincvente juvenile.

Copiii care manifestă comportament antisocial și delincvent sunt expuși multiplilor factori de risc, printre care sărăcia, destrămarea familiei, neglijare, abuz și violență, având nevoie de servicii de specialitate. De asemenea, mulți dintre copiii cu comportament antisocial și delincvent au nevoie acută de consiliere psihologică, suport pentru reluarea sau continuarea studiilor având ca scop reducerea absenteismului/abandonului școlar.

Astfel, activitatea de prevenire desfășurată la nivelul serviciilor de asistență socială ar trebui să includă: contactul cu familia pentru a stabili cum ar putea fi prevenit/tratat comportamentul delincvent; îndrumări/recomandări/măsuri privind stăpânirea comportamentului minorului; servicii de consiliere și/sau suport psihologic pentru copii și familii; angrenarea în activități care susțin și favorizează socializarea, dezvoltarea personalității și a legăturilor interpersonale; îndrumare și sprijin în vederea prevenirii abandonului școlar, accesarea educației de tip "a doua șansă", identificarea oportunităților de angajare, raportat la vârsta minorului; monitorizarea progreselor educaționale și sociale și intervenția timpurie în cazul delincvenței juvenile; identificarea organizațiilor neguvernamentale care pot susține minorii aflați în conflict cu legea; atragerea și valorificarea voluntariatului, la nivelul serviciilor de asistență socială, având ca scop o monitorizare eficientă a copiilor și o intervenție promptă, la nevoie; referirea cazului, la timp autorităților, în vederea luării măsurilor de protecție specială, după caz. Identificarea resurselor financiare pentru dezvoltarea serviciilor specializate pentru astfel de categorii de minori și profesionalizarea specialiștilor prin asigurarea formării continue a acestora.

Acțiunile/activitățile de prevenire trebuie să fie proiectate pe termen mediu și lung (cel puțin 1-2 ani), să aibă ca și grup țintă atât copii, cât și părinți, specialiști, comunitate și să fie bazate, în principal, pe cooperare interinstituțională, responsabilizarea părinților dar și a specialiștilor care lucrează cu copiii.

Aparent, la momentul actual, activitățile/acțiunile de intervenție și prevenire a delincvenței juvenile, desfășurate la nivelul autorităților publice locale, prin serviciile de asistență socială, par să se limiteze în mare parte la oferirea ajutorului social și nivele minime de consiliere oferite de către asistenți sociali și, acolo unde există, de către psihologi.

Cadrul legal:

1. Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare
2. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
3. H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare;
4. Ordinul Ministrului Muncii și Justiției Sociale nr. 1.086/2018 privind aprobarea modelului-cadru al Planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București;

Cadrul legal incident în speță se circumscrie și dispozițiilor cuprinse în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și în Constituția României.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Orașului Jibou, în temeiul dispozițiilor din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prin intermediul Direcției de asistență socială, va dispune măsurile necesare pentru:

1. Întocmirea unei diagnoze sociale cu privire la fenomenul delicvenței juvenile de la nivelul Orașului Jibou în vederea prevenirii și depistării precoce a minorilor care săvârșesc fapte penale; elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune, raportat și la rezultatele diagnozei;

2. Implicarea autorităților/instituțiilor care au atribuții în oferirea de servicii educaționale, respectiv de monitorizare și intervenție în delicvența juvenilă, cu referire la unitățile de învățământ, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, respectiv secțiile de poliție în vederea prevenirii și depistării precoce a minorilor care săvârșesc fapte penale.

3. Identificarea organizațiilor neguvernamentale care pot susține minorii aflați în conflict cu legea; atragerea și valorificarea voluntariatului, la nivelul serviciilor de asistență socială, având ca scop o monitorizare eficientă a copiilor și o intervenție promptă, la nevoie; referirea cazului, la timp, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, în vederea luării măsurilor de protecție specială, după caz.

4. Identificarea resurselor financiare pentru dezvoltarea serviciilor specializate pentru minorii aflați în conflict cu legea și profesionalizarea specialiștilor prin asigurarea formării continue a acestora.

Primarul Orașului Jibou va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renata Weber

